

Beslissing van de Klachtencommissie van het Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media (NICAM)

inzake de klacht van

XXXX hierna te noemen: klaagster

tegen

XXXX, exploitant van de zender SBS6, gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen: de omroep

met betrekking tot

de audiovisuele productie: het programma **House of Talent**, de aflevering uitgezonden op 14 november 2018 omstreeks 19.00 uur, hierna te noemen: de aflevering

1. De procedure

Klaagster heeft op 14 november 2018 een klacht ingediend over de Aflevering.

De voorzitter van de Klachtencommissie heeft de klacht op formele aspecten getoetst en bepaald dat de klacht voorshands in behandeling kan worden genomen.

De omroep heeft op 18 december 2018 haar verweer ingediend. De Klachtencommissie heeft de klacht behandeld tijdens haar zitting van dinsdag 8 januari 2019 om 10.30 uur.

Op de zitting zijn XXXX namens de Omroep verschenen. Klaagster heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid haar standpunt ter zitting toe te lichten.

2. De bestreden audiovisuele productie

House of Talent is een realitysoap waarin 8 muzikale talenten met elkaar in een huis wonen en werken aan hun muzikale carrière.

Van de Aflevering stond ten tijde van het indienen van de klacht geen classificatie in het Kijkwijzer Classificatiesysteem. Het bureau van het Nicam beschouwde de Aflevering daarom als niet geclassificeerd. Daar de classificatie van de Aflevering naar de mening van het bureau van het NICAM niet uitkwam op Alle Leeftijden is de klacht voorgelegd aan de Klachtencommissie.

3. De klacht

Klaagster voert aan dat in de vooravond (19:00 tot 19:30) xxxx het programma House of Talent werd uitgezonden waarin sprake was van (schokkend) overmatig alcohol gebruik. Klaagster is van mening dat de alcoholconsumptie in deze aflevering

overmatig was en op geen enkele manier acceptabel op dat tijdstip. Bovendien had het alcoholgebruik geen consequenties voor de deelnemers van het programma en

werd er niet gewaarschuwd voor alcoholgebruik. Ook werd er door niemand gezegd dat dit gedrag niet "tof" was. Klaagster was zelfs van mening dat het alcoholgebruik in deze aflevering werd verheerlijkt.

4. Het verweer

In het verweerschrift voert de omroep, zakelijk weergegeven, het volgende aan.

De Omroep stelt in haar verweer dat de klacht ongegrond is.

Met betrekking tot de procedure voert de Omroep aan dat het programma wel geclassificeerd was. Hierbij heeft de omroep artikel 11 van het Deelreglement Televisie gevolgd waarin staat dat niet iedere aflevering van een serie afzonderlijk geclassificeerd hoeft te worden. De Omroep stelt dat zij de serie heeft geclassificeerd op 9 jaar, hetgeen zij een passende classificatie vindt. Hiertoe heeft de Omroep een screenshot overlegd waarop het begin van een uitzending te zien is met een '9' in beeld. Nu het programma wel geclassificeerd was, namelijk het '9' pictogram werd getoond, was er geen reden de klacht rechtstreeks aan de Klachtencommissie voor te leggen. De Omroep geeft aan dat zij begrijpt dat dat toch is gebeurd, omdat de classificatie van het programma niet bekend was bij het NICAM. De Omroep heeft echter niet kunnen achterhalen of dit kwam doordat dat zij de classificatie per abuis niet had ingevoerd in het systeem, dan wel of er sprake was van een technische storing. De Omroep stelt dat hierbij van belang is dat de kijker op de hoogte was van de classificatie.

Voor wat betreft de klacht stelt de Omroep dat er geen sprake was van overmatig alcoholgebruik. Er wordt weliswaar alcohol genuttigd en iedereen is in een feestelijke stemming, maar het alcoholgebruik is niet overmatig zoals in de voorbeelden die vermeld staan in de vragenlijst (indrinkborrel 'Feuten' en stapavond 'Oh Oh Cherso').

Het alcoholgebruik is verder geen vast onderdeel van het programma en het feestje besloeg slechts 4 minuten van de Aflevering, waarbij niet continu gedronken werd.

Mocht het alcoholgebruik wel als overmatig worden aangemerkt, dan wordt het alcoholgebruik volgens de Omroep niet in een gunstig daglicht geplaatst en zelfs expliciet afgeraden. In de aflevering waarschuwt een deelnemer de andere deelnemer ten aanzien van het alcoholgebruik door te zeggen: "Doe je rustig aan? Anders lig je over een half uur in bed." Deze waarschuwing is bovendien ondertiteld.

Als gevolg hiervan komt de classificatie van deze aflevering uit op 'Alle Leeftijden'. De Omroep blijft echter de classificatie 9 jaar hanteren.

De Omroep benadrukt dat zij de klacht serieus neemt en dat zij in het vervolg extra aandacht zal besteden aan de wijze waarop alcoholgebruik in House of Talent in beeld wordt gebracht. Vanaf nu zal zij ook de inhoudspictogrammen geweld en angst in beeld brengen naast de leeftijd 9 jaar.

De Omroep verzoekt de Klachtencommissie de klacht ongegrond te verklaren.

5. De mondelinge behandeling ter zitting

Tijdens de mondelinge behandeling heeft de Omroep haar standpunt nader toegelicht en gehandhaafd.

De Omroep geeft aan dat zij werkt met twee systemen waarmee de classificatie wordt ingevoerd. Enerzijds is dat haar eigen systeem en anderzijds het NICAM-systeem. In haar eigen systeem heeft ze ingevoerd dat de classificatie van het programma 9 jaar was. Hierdoor was het leeftijdspictogram '9' wel zichtbaar in beeld aan het begin van het programma. De Omroep erkent dat het mogelijk is dat de classificatie niet (goed) is ingevoerd in het NICAM-systeem.

Desgevraagd legt de Omroep uit dat de classificatie niet zichtbaar was op de aflevering die de Klachtencommissie heeft gekregen, aangezien dit een 'kale' aflevering was. Bij uitzending op televisie wordt door het eigen systeem op de 'kale' aflevering de classificatie geplaatst zodat deze zichtbaar is tijdens de uitzending.

De Omroep geeft nogmaals aan dat ze van mening is dat het alcoholgebruik in de serie niet overmatig is en ook niet wordt verheerlijkt. Het alcoholgebruik in deze aflevering van House of Talent komt niet overeen met het alcoholgebruik, zoals genoemd in de voorbeelden in de Kijkwijzer vragenlijst. De opmerking van een van de deelnemers "Doe rustig aan, anders lig je zo in bed" merkt ze aan als een waarschuwing. Zij voegt daaraan toe dat alcoholgebruik in deze serie niet centraal staat, zoals in de voorbeelden genoemd in de vragenlijst, en maar een klein deel van de aflevering beslaat. Dit is het enige feestje wat te zien was in deze serie en kwam voort uit successen die waren behaald door de deelnemers. Verder gaat de serie over mensen die hard werken aan hun carrière.

6. Het oordeel van de Klachtencommissie

De Klachtencommissie stelt vast dat de klacht in behandeling kan worden genomen en overweegt daarover als volgt.

Klachtenprocedure

Volgens artikel 5.4 van het Klachtenreglement is de Klachtencommissie bevoegd de productie, die in behandeling is genomen, zelf door middel van het classificatieformulier te classificeren, om tot een oordeel te komen over de classificatie-elementen waarover is geklaagd. Daarnaast is de Klachtencommissie ook bevoegd niet-bindende adviezen te geven met betrekking tot classificatie-elementen waarop de klacht geen betrekking heeft. Hierbij is niet van belang of er één of meerdere klachten zijn ingediend. Er is geen klachtendrempel.

Hoofdreutel is classificeren

Volgens artikel 1 van het Algemeen Reglement moet de Omroep, die verantwoordelijk is voor de openbaarmaking van een audiovisueel product, ieder product classificeren met behulp van het Kijkwijzer Classificatiesysteem. Het Kijkwijzer Classificatiesysteem is het Classificatieformulier (online vragenlijst) tezamen met de Classificatiesleutel (resultaat van het invullen van het Classificatieformulier).

De online vragenlijst (Classificatieformulier) behelst vragen over de onderwerpen geweld, angst, seks, discriminatie, drugs- en alcoholgebruik en grof taalgebruik. Om

tot een classificatie van een productie te komen, dienen deze vragen na het bekijken van de productie zorgvuldig beantwoord te worden en ingevoerd in het classificatiesysteem. Daarna berekent een door Kijkwijzer ontwikkeld programma de classificatie van de productie. Het onderwerp/de onderwerpen met de hoogste leeftijdsscore bepalen het uiteindelijke leeftijdsadvies dat aan een productie wordt gegeven.

Volgens artikel 11 van het Deelreglement Televisie mag een Omroep volstaan met het classificeren van een serie per seizoen op basis van een steekproef, met dien verstande dat de omroep verantwoordelijk blijft voor iedere aflevering van het seizoen. Elk seizoen dient apart te worden geclassificeerd. De leeftijdsclassificatie van (het seizoen van) de serie wordt bepaald door de zwaarst geclassificeerde aflevering binnen de steekproef. Een Media-Instelling bepaalt zelf, met inachtneming van de definitie in het reglement, welke programma's zij als serie wenst aan te merken.

Uitzendtijden

Volgens artikel 3 van het Deelreglement televisie zijn de leeftijden van Kijkwijzer op televisie verbonden aan uitzendtijden. Programma's met de classificatie Alle Leeftijden, 6 en 9 jaar mogen op ieder moment van de dag worden uitgezonden. Programma's met de classificatie 'let op met kinderen tot 12 jaar' mogen niet voor 20.00 uur worden uitgezonden en programma's met de classificatie 'let op met kinderen tot 16 jaar' mogen niet voor 22.00 uur worden uitgezonden.

De Classificatie van de serie

Van de serie of de Aflevering stond ten tijde van de uitzending geen classificatie in het Kijkwijzer classificatiesysteem. Dat is pas gedaan nadat de klacht was ontvangen.

De Omroep heeft hiermee gehandeld in strijd met artikel 1 van het Algemeen Reglement. Het feit dat zij naar zij heeft aangevoerd in haar eigen systeem wel een classificatie heeft opgenomen en de leeftijd '9' wel werd getoond bij aanvang van het programma doet daar niet aan af. Een classificatie is pas voltooid wanneer die in het Kijkwijzerclassificatie systeem is opgenomen.

De omroep heeft het programma als serie middels een steekproef geclassificeerd op 4 december 2018 en is uitgekomen op 'let op met kinderen tot 9 jaar' op basis van angst met de toevoeging grof taalgebruik. De serie wordt uitgezonden om 19.00 uur.

Klaagster geeft aan dat in de aflevering overmatig alcoholgebruik voorkomt hetgeen op geen enkele manier acceptabel is op dit tijdstip.

De Klachtencommissie oordeelt aan de hand van de klacht of de Omroep deze Aflevering op een juist tijdstip heeft uitgezonden en of de aan de Aflevering gegeven classificatie juist is. De Aflevering waar de klacht betrekking op heeft maakt geen onderdeel uit van de steekproef.

De inhoudelijke behandeling van de klacht

De klacht kan zo worden gelezen dat klaagster van mening is dat vraag 6.1.1. (Komt er overmatig alcoholgebruik voor) met '1 keer of vaker' had moeten worden beantwoord en dat er daarnaast sprake is van verheerlijking van het overmatige alcoholgebruik en er niet tegen het alcoholgebruik wordt gewaarschuwd. Dit zou leiden tot een leeftijdsclassificatie van minimaal 12 jaar voor drugs- en alcoholgebruik.

De Klachtencommissie past zelf het classificatieformulier toe op de onderhavige aflevering.

Hieronder behandelt zij de relevante vraag/vragen op het Classificatieformulier, die zich, gelet op de inhoud van de klacht, toespitsen op de inhoudscategorie drugs- en alcoholgebruik.

Drugs- en alcoholgebruik

Deze inhoudscategorie kent drie vragen.

Vraag 6.1.1 luidt: komt er (a) harddrugs- (b) overmatig softdrugsgebruik of (c) overmatig alcoholgebruik in de productie voor? Deze vraag kan met '1 keer of vaker' of 'nooit' worden beantwoord.

De toelichting bij vraag 6.1.1 luidt: bij overmatig alcoholgebruik of softdrugsgebruik zijn de effecten van het gebruik in beeld, bijvoorbeeld door losbandig, bezopen of onzedelijk gedrag. Dit uit zich bijvoorbeeld doordat personen lallend en zwalkend over straat gaan, met dubbele tong praten of ongeremd gedrag vertonen.

Vraag 6.1.2 luidt: wordt het harddrugsgebruik, overmatig softdrugsgebruik, of overmatig alcoholgebruik in een gunstig daglicht geplaatst?

De toelichting bij vraag 6.1.2 luidt onder meer: onder het in een gunstig daglicht plaatsen verstaan we situaties waarbij duidelijk tot uitdrukking komt dat harddrugsgebruik of overmatig softdrug-/alcoholgebruik iets is wat goed is en alleen positieve effecten heeft.

Vraag 6.1.3 luidt: wordt het harddrugsgebruik, overmatig softdrugs- of overmatig drankgebruik expliciet afgeraden?

De toelichting bij vraag 6.1.3 luidt: onder expliciet afraden wordt bedoeld dat in de productie duidelijk wordt gezegd dat harddrugsgebruik of overmatig softdrug-/alcoholgebruik niet goed is.

Om toe te komen aan vragen 6.1.2 en 6.1.3, dient eerst te worden vastgesteld dat er sprake is van drugsgebruik, of overmatig softdrugsgebruik of overmatig alcoholgebruik.

De Klachtencommissie beantwoordt vraag 6.1.1 met 'nooit'. Er wordt in de Aflevering alcohol gedronken, maar ook frisdrank. De Klachtencommissie is van mening dat het

N I C A M

alcoholgebruik niet overmatig is. Er wordt weliswaar alcohol genuttigd, maar de gevolgen van dat alcoholgebruik zijn niet duidelijk zichtbaar. Er kan niet gezegd worden dat er sprake is van losbandig, bezopen of onzedelijk gedrag bij de deelnemers als gevolg van het alcoholgebruik. De deelnemers aan het programma zijn na het gebruik van alcohol nog in staat op een normale manier met elkaar te communiceren

Nu deze vraag met 'nooit' wordt beantwoord, komt de Klachtencommissie niet toe aan de beantwoording van de vragen 6.1.2. en 6.1.3.

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, overweegt de Klachtencommissie dat de classificatie van de aflevering niet hoger uitkomt dan 9 jaar in de categorie angst met grof taalgebruik. De Omroep heeft het programma derhalve niet op een te vroeg tijdstip uitgezonden. De Aflevering past binnen de door de Omroep genomen steekproef.

Nu de klacht er niet met zoveel woorden over gaat dat de Aflevering niet was geclassificeerd en dat deze niet was terug te vinden op de Kijkwijzer-website zal de Klachtencommissie in aansluiting op de uitspraak van de Commissie van Beroep van 11 mei 2017 daar geen consequenties aan verbinden. Wel verzoekt zij de Omroep zorgvuldiger met classificeren volgens de NICAM-regels om te gaan. Immers het classificeren van producties, voordat deze openbaar worden gemaakt, is de basis van Kijkwijzer.

7. De beslissing van de Klachtencommissie

De Klachtencommissie acht de klacht **ongegegrond**.

Beroep

Partijen hebben, voor zover zij in het ongelijk zijn gesteld, de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep aan te tekenen bij de Commissie van Beroep van het NICAM, voor zover zij geheel of gedeeltelijk in het ongelijk zijn gesteld. Het beroepschrift dient binnen vier weken na dagtekening van de uitspraak van de Klachtencommissie schriftelijk bij de secretaris van de Commissie van Beroep te worden ingediend.

Het adres luidt: NICAM, Commissie van Beroep, Postbus 322, 1200 AH Hilversum.

Hilversum, 4 februari 2019